

Motion till riksdagen 2025/26:1337

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

Åtgärder för att stärka HVB-hemmen och stoppa oseriösa och kriminella aktörer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över HVB-hemmen så att barnets och samhällets bästa sätts i fokus samt att oseriösa och kriminella aktörer stoppas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett HVB-hem är ett hem för vård och boende som tar emot barn, unga eller vuxna för vård eller behandling, till exempel vid psykiatriska eller kriminella problem eller beroendeproblem.

Ibland hamnar barn snett och behöver samhällets hjälp för att komma på rätt bana igen. Att flyttas från sina föräldrar och sin hemkommun kan vara nödvändigt, men är ett mycket stort ingrepp i ett barns liv.

För att placeringen ska vara framgångsrik och främja en positiv utveckling för den unga måste HVB-hemmet vara en trygg plats med kompetent personal som klarar av att hantera ett barn i denna svåra situation. Arbetet måste bedrivas evidensbaserat med målet att den placerade ska kunna leva ett gott liv fritt från kriminalitet. Samtliga barn och ungdomar som placeras på hem för vård och boende (HVB) befinner sig under samhällets ansvar. Samhället måste kunna säkerställa en hög och jämn kvalitet på vården och omsorgen för HVB-placerade barn och unga. Så är det inte idag.

De senaste årens rapporteringar om HVB-hemmen visar inte enbart på ett marknadsmisslyckande, utan även på ett samhällsmisslyckande. I medias rapportering får vi ta del av stora och allvarliga missförhållanden. Flickor som utsatts för sexuella övergrepp och våldtäkter på HVB-hemmet. Pojkar som blivit misshandlade. Barn och unga som har placerats för att det finns en oro kring umgänge med kriminella, som istället för att få bra vård har kunnat rekryteras till morduppslag under sin placering.

Som om det inte vore nog – förra året visade en kartläggning från polisen att kriminella och släktbaserade kriminella nätverk driver flera HVB-hem runt om i landet med gängkriminella som personal. Dessutom har Ekobrottsmyndigheten varnat för att HVB-hem säljs på Blocket med färdiga tillstånd. Enligt Ekobrottsmyndigheten använder oseriösa aktörer öppna försäljningar av HVB-hem för att få in en fot i vårdbranschen.

Även inspektionen för vård och omsorg (IVO) har påpekat att det finns stora brister hos många HVB-hem och att utvecklingen går i fel riktning då oseriösa privata aktörer vinner mark. Detta är inte acceptabelt.

Vinstintresset kan inte stå överst när det gäller våra barn och unga. Samhällsintresset måste väga tyngre och barnets rättigheter måste tillvaratas.

Vården av våra barn och unga måste reformeras utifrån målet om evidensbaserad vård och omsorg för barnets bästa. Den offentliga kontrollen och tillsynen måste öka.

Sanna Backeskog (S)

Aida Birinxhiku (S)

Anna Wallentheim (S)

Annika Strandhäll (S)

Heléne Björklund (S)

Jessica Rodén (S)

Laila Naraghi (S)

Lena Johansson (S)

Malin Larsson (S)

Matilda Ernkrans (S)

Zara Leghissa (S)

Linnéa Wickman (S)

Amalia Rud Stenlöf (S)

Anna-Belle Strömberg (S)

Gunilla Carlsson (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)

Johanna Haraldsson (S)

Lena Bäckelin (S)

Louise Thunström (S)

Marianne Fundahn (S)

Rose-Marie Carlsson (S)

Åsa Karlsson (S)